

2009 20-6

Afskedigelse og blacklisting på grund af tidligere sigtelse som politiet havde opgivet med henvisning til bevisets stilling

En kommune afskedigede en pædagog og blacklistede ham fra fremtidige job med børn og unge i kommunen. Kommunen lagde vægt på at den manglede tillid til pædagogen fordi han i et tidligere ansættelsesforhold i kommunen havde været sigtet for blufærdighedskrænkelser af en 13-årig autist. Politiet havde opgivet sigtelsen mod pædagogen på grund af bevisets stilling. Kommunen havde ikke set politiets videoafhøring af autisten og havde heller ikke selv talt med den autistiske dreng. Kommunen oplyste at det afgørende for kommunens sag var hvad drengen havde forklaret til politiet, og at drengen var autist.

Ombudsmanden udtalte at det var kritisabelt at kommunen havde afskediget pædagogen uden at undersøge det af kommunen påberåbte grundlag for afskedigelsen. Kommunen havde ikke indhentet politiets grundlag for at opgive sigtelsen (herunder videoafhøringen af drengen), og kommunen havde heller ikke selv iværksat en undersøgelse af sagen. Ombudsmanden udtalte også at kommunens generelle udtalelse om sandhedsværdien af autistiske børns udtalelser gav ham anledning til betænkeligheder.

Ombudsmanden anførte at der ikke var hjemmel i lovgivningen til at kommunen på baggrund af diagnosen autisme kunne tilsidesætte de almindelige principper om fri bevisbedømmelse, herunder at der i det hele taget skulle foretages en bevisbedømmelse. Da kommunen ikke havde undersøgt grundlaget for afskedigelsessagen, ville det også være kritisabelt hvis kommunen inddrog det samme – uundersøgte forhold – ved fremtidige stillingsansøgninger fra pædagogen.

(J.nr. 2006-2211-819).

X Kommune afskedigede i februar 2006 A på grund af manglende tillid. A blev afskediget fra sin fuldtidsstilling som pædagog ved et af kommunens fritidshjem hvor han havde været ansat siden september 2005.

Kommunens manglende tillid til A skyldtes at han i efteråret 2004 havde været sigtet for blufærdighedskrænkelser mod en dreng som han havde været ansat

5. oktober 2009

Almindelige emner
3Ansættelses- og arbejdsret
2.7
2.9Forvaltningsret
1121.1

som aflastningsperson for. A var på det tidspunkt ansat som aflastningsperson i to familier i kommunen. Den ene familie indgav politianmeldelse mod A.

Politiet rejste sigtelse mod A for blufærdighedskrænkelser i november 2004. Politiet videoafhørte drengen, som var 13 år og autist, og politiet afhørte A, der nægtede sig skyldig. Politiet opgav sigtelsen på grund af bevisets stilling. Dette blev noteret i kommunens akter den 3. marts 2005. Efter politiet opgav sigtelsen og politiets klagefrist var udløbet, lod kommunen A fortsætte som aflastningsperson hos den anden familie.

A søgte og fik pr. 1. september 2005 en fuldtidsstilling som pædagog ved et af kommunens fritidshjem. A arbejdede ved fritidshjemmet indtil kommunen den 10. november 2005 meddelte A at han var fritaget for tjeneste fordi kommunen ikke havde tillid til ham på grund af den tidligere sigtelse for blufærdighedskrænkelser. Fritidshjemmets leder skrev at hun havde tillid til A. Kommunen tilbød A omplacering på et af kommunens plejehjem for ældre. A afslog tilbuddet idet han fandt sagen om blufærdighedskrænkelser grundløs.

I brev af 27. februar 2006 meddelte kommunen A at han var afskediget, og samtidig meddelte kommunen ham at han ikke skulle regne med at få ansættelse hvis han på et senere tidspunkt igen søgte job ved kommunen inden for børn og unge-området.

A's fagforening klagede til mig og bad mig særligt se på om kommunen kunne udelukke personer fra ansættelse i fremtiden på grund af anklager fra forældre der ikke havde ført til domfældelse, endsige tiltalerejsning.

Til brug for min undersøgelse af sagen bad jeg kommunen om at udtale sig i anledning af klagen, og særligt om kommunens oplysningsgrundlag i afskedigelsesagen. Kommunen udtalte sig i breve af 3. marts 2007, 8. april 2008, 20. april 2009 og 7. august 2009.

Kommunen oplyste bl.a. at grundlaget for den manglende tillid var den tidligere sigtelse for blufærdighedskrænkelser mod den autistiske dreng. Herom havde kommunen fra politiet modtaget kopi af anmeldelsesrapporterne og afhøringsrapporten af A. Kommunen havde også noteret at politiet opgav sigtelsen på grund af bevisets stilling. Kommunen havde ikke set politiets videoafhøring af drengen, kommunen havde ikke talt med drengen, og kommunen havde ikke indhentet oplysninger fra politiet om hvorfor politiet opgav sigtelsen på grund af bevisets stilling. Kommunen havde ikke undersøgt A's oplysninger om at drengen ikke kunne huske hvad han skulle sige under videoafhøringen, at drengen læste sedler op fra sin mor, og at A og moren havde et anspændt forhold allerede inden politianmeldelsen. Kommunen havde heller ikke tillagt det vægt at lederen af fritidshjemmet hvor A havde fået arbejde efter politiet havde opgivet sigtelsen, havde tillid til A. Kommunen havde tillagt

det afgørende vægt at drengen var autist. Kommunens udtalelser var gengivet i min foreløbige redegørelse af 19. december 2008 og de seneste udtalelse (brev af 20. april 2009 og 7. august 2009) har jeg gengivet i min endelige redegørelse.

Efter at have afgivet en foreløbig redegørelse i sagen udtalte jeg min endelige redegørelse af 5. oktober 2009:

Ombudsmandens endelige udtalelse

"De forhold jeg har undersøgt i sagen, er:

1. Grundlaget for (X) Kommunes beslutning om at afskedige (A)
2. (X) Kommunes vurdering af fremtidige stillingsansøgninger fra (A)

...

1. Grundlaget for (X) Kommunes beslutning om at afskedige (A)

(X) Kommune afskedigede (A) på grund af mangel på tillid. Som anført i min foreløbige redegørelse er jeg enig i at manglende tillid generelt kan være en saglig grund til at afskedige en medarbejder.

Spørgsmålet i denne sag er om der var det fornødne oplysningsgrundlag til stede. Jeg er, som anført i min foreløbige redegørelse, for så vidt enig med (X) Kommune i at der generelt må antages at gælde lidt lempeligere beviskrav ved forvaltningsretlige afgørelser end ved afgørelser om straf på samme faktiske grundlag.

Kommunen har i udtalelsen af 20. april 2009 oplyst at grundlaget for afskedigelsen af (A) var 'det underliggende i sagen: Den autistiske drengs konkrete oplysninger under afhøring ved politiet'. Kommunen har i udtalelse af 7. august 2009 præciseret at det afgørende var 'drengens udsagn, således som de er fremsat for politiet'. Kommunen har også bekræftet at der ikke var andet der indgik i grundlaget for afskedigelsen.

Kommunen har i udtalelsen af 8. april 2008 om oplysningsgrundlaget anført at det indgik som et væsentligt element hvad drengen havde forklaret under politiets videoafhøring. Kommunen har i den forbindelse gengivet politiets formulering af teksten i rubrikken 'sagens genstand' i anmeldelsesrapporten af 15. november 2004.

Kommunen har bekræftet at kommunen hverken har set eller hørt politiets videoafhøringer af drengen.

Kommunens sagsoplysning i relation til drengens udtalelser til politiet består alene af to anmeldelsesrapporter af henholdsvis 11. oktober 2004 og 15. november 2004 og en rapport om afhøringen af (A) dateret den 16. november 2004.

Begge anmeldelsesrapporter er et fortrykt skema på en A4-side, hvor den nederste halvdel af siden er udfyldt med enslydende navne og adresser på anmelderen (moren til drengen), den forurettede (den 13-årige dreng) og sagens person ((A)). Hverken (A)'s adresse eller anmelderens/den forurettedes adresse svarer til det der er oplyst som gerningssted i anmeldelsesrapporten af 15. november 2004.

I anmeldelsesrapporten af 11. oktober 2004 er det oplyst at anmeldelsen er modtaget fra den 13-årige drengs mor mandag den 11. oktober 2004 kl. 12.30 ved personlig henvendelse. Anmeldelsen er modtaget af (navngiven betjent). Rubrikkerne er herefter udfyldt:

'Sagens art

Sædelighed – undersøgelse

Gerningssted

Ukendt

(postnummer)

Sagens genstand

Mistanke om at anmelderens autistiske søn har været udsat for anden kønslig omgængelse begået af en mandlig aflastningsperson.

Gerningstidspunkt/-rum

Onsdag den 15. september 2004 kl. 10.00

Torsdag den 07. oktober 2004 kl. 10.00'

I anmeldelsesrapporten af 15. november 2004 er det oplyst at anmeldelsen er modtaget fra den 13-årige drengs mor mandag den 15. november 2004 kl. 9.00 ved personlig henvendelse. Anmeldelsen er modtaget af (navngiven betjent). Rubrikkerne er herefter udfyldt:

'Sagens art

Blufærdighedskrænkelse v/beføling

Gerningssted

(adresse)

Sagens genstand

FOU, der er en 13-årig autistisk dreng, har i forbindelse med videoafhøring forklaret, at han en nat vågnede ved, at PER befølte hans tissemand udenpå bukserne – onanibevægelser. Yderligere flere berøringer på FOU's nøgne kønslem.

Gerningstidspunkt/-rum

Søndag den 01. februar 2004 kl. 00.00

Onsdag den 06. oktober 2004 kl. 00.00.'

Rapporten om afhøring af sigtede (A) er dateret den 16. november 2004. Det fremgår at sigtede nægtede sig skyldig. Sigtelsen i afhøringsrapporten er mere detaljeret end det oplyste i rubrikken 'sagens genstand' i anmeldelsesrapporten af 15. november 2004. Det fremgår også af afhøringsrapporten at der har fundet flere videoafhøringer sted, og at (A)'s forsvarer var til stede ved gennemsynet af videoafhøringerne og ved afhøringen af sigtede.

Kommunen har som anført ikke set politiets videoafhøringer af drengen. Kommunen har heller ikke på anden vis undersøgt om det er korrekt, som anført af (A), at drengen ikke kunne huske hvad han skulle sige under afhøringen hvorfor han fik sedler han skulle læse op, sedler som var skrevet derhjemme hos hans mor. Kommunen har heller ikke undersøgt om det var grunden til at politiet vurderede drengens forklaring som utroværdig, eller om der var andre grunde til at politiet opgav sigtelsen på grund af bevisets stilling. Kommunen har således alene anført i et notat at politiet opgav sigtelsen mod (A) på grund af 'bevisets stilling'. Der er ikke indhentet yderligere oplysninger herom fra politiet.

Kommunen har også oplyst at (A)'s oplysninger om at hans samarbejde med drengens mor var tilspidset, også før hun anmeldte ham til politiet, ikke har haft nogen betydning for kommunens vurdering af sagen.

Kommunen har i udtalelsen af 20. april 2009 til mig anført at kommunen 'har lagt betydelig vægt på de oplysninger, som politiet har bragt frem under sit efterforskningsarbejde og nedskrevet – og ikke uden videre 'ukritisk' lagt oplysninger fra en anden offentlig myndighed ind som en del af grundlaget for en afgørelse'. Det er uklart for mig hvad der er årsag til at kommunen vurderer resultatet af politiets efterforskningsarbejde helt anderledes end politiet selv, også selv om kommunen ikke har set politiets videoafhøringer af drengen.

Sådan som sagen er oplyst for mig nu, må jeg lægge til grund at kommunen har afskedit (A) på baggrund af drengens forklaringer til politiet under videoafhøringerne. Videoafhøringer som kommunen ikke har set eller hørt. Videoafhøringer som ifølge det oplyste fra (A) bestod i drengens oplæsning af

sedler fra drengens mor, og som kan være hovedårsagen til at politiet opgav sigtelsen.

Kommunen har efter det oplyste heller ikke selv talt med drengen om episoden. Kommunen har således heller ikke iværksat sin egen undersøgelse af sagen.

Samlet set må jeg lægge til grund at (X) Kommune har afskediget (A) uden at undersøge det af kommunen påberåbte grundlag for afskedigelsen. Kommunen har således ikke indhentet det grundlag politiet har haft. Kommunen har heller ikke selv iværksat undersøgelser af sagen. Det er efter min opfattelse kritisabelt.

Jeg skal bemærke at kommunens udtalelse af 20. april 2009 om sandhedsværdien generelt af autistiske børns udtalelser giver mig anledning til betænkeligheder.

Kommunen anfører s. 7 bl.a.:

'Et autistisk barn har afvigende udvikling med hensyn til forestillingsevne: Det kan ikke lege rollelege – det kan ikke lyve.

Som det fremgår af ovenstående, er det en meget væsentlig oplysning, at drengen, der gav oplysninger til Politiet om (A)'s handlinger i forhold til ham, har diagnosen infantil autisme.

(A)'s oplysning om, at drengen er normalbegavet, har ikke betydning i forhold til vor inddragelse af oplysningen om, at der i forhold til drengen er stillet diagnosen infantil autisme. Gruppen af børn med autisme rummer en stor del normalt begavede børn. Det er i øvrigt ikke en oplysning, som Børn og Unge har adgang til – oplysningen er ikke indgået i Børn og Unges vurdering. Om et barn er normalt begavet har ikke betydning i forhold til den del af autismediagnosen, der drejer sig om den manglende fantasi.

Børn og Unge anser heller ikke oplysninger om mulige modsætningsforhold mellem (A) og drengens mor for at have betydning for vurderingen af sandhedsværdien af drengens oplysninger: Det er meget lidt sandsynligt, at en dreng med den beskrevne diagnose kan gengive andet end de faktiske forhold. Et barn med infantil autisme fortolker ikke udsagn, men gengiver typisk sin oplevelse af handlinger og ting direkte. Og tilsvarende vil et barn ikke kunne gengive en anden persons fortælling som sin egen.'

At lægge vægt på at et barn med infantil autisme ikke kan lyve, giver ingen mening hvis vedkommende myndighed ikke har hørt hvad barnet siger, eller

hvis barnet blot har læst sedler op fra sin mor. Det går jeg ud fra kommunen er enig i.

Men kommunens udtalelser efterlader det indtryk at hvis kommunen havde hørt drengens forklaring, ville kommunen alene på grund af drengens diagnose nærmest automatisk tillægge hans forklaring stor sandhedsværdi, dvs. afgørende bevismæssig betydning i sagen.

Jeg bemærker at det tilsyneladende også er det kommunen rent faktisk gjorde, endda uden at have hørt drengens forklaring, idet de øvrige oplysninger i sagen ikke blev tillagt nogen afgørende vægt i forhold til politiets udfyldelse af rubrikken 'sagens genstand' i anmeldelsesrapporten af 15. november 2004. De øvrige oplysninger var at (A) nægtede sig skyldig i politiets sigtelse, at drengen efter det af (A) oplyste ikke kunne huske hvad han skulle forklare ved videoafhøringen, og derfor læste op af sedler skrevet hjemmefra, at politiet vurderede at sagen måtte opgives på grund af bevisets stilling, at (A) havde et tilspidset forhold til drengens mor før hun anmeldte ham til politiet, og at lederen af det fritidshjem hvor (A) havde fået ansættelse efter sigtelsen var frafaldet, ikke havde oplevet forhold der gav anledning til bekymring, og fortsat havde tillid til (A).

Hvis kommunen tillægger en forklaring afgørende bevismæssig vægt alene ud fra vedkommendes diagnose, minder det efter min opfattelse om at kommunen har indført en ulovhjemlet bevisregel i sager med børn med diagnosen infantil autisme. Sådanne bevisregler harmonerer ikke med de almindelige grundsætninger om fri bevisbedømmelse.

Der gælder for forvaltningen ligesom for domstolene grundsætninger om fri bevisbedømmelse. Normalt må det antages at beviskravene i en sag for en forvaltningsmyndighed vil være de samme som en tilsvarende sag for domstolene, idet domstolene i forbindelse med en prøvelse af forvaltningens afgørelse må forventes at lægge domstolenes egne beviskrav til grund. Hertil kommer at domstolene prøver uden tilbageholdenhed om forvaltningen har lagt korrekte og fyldestgørende faktiske oplysninger til grund. Jeg henviser bl.a. til Karsten Revsbech mfl., Forvaltningsret, Almindelige emner, 5. udgave (2009), s. 408 f, og Karsten Loiborg mfl., Forvaltningsret, 2. udgave (2002), s. 453 f og s. 542.

Den fri bevisbedømmelse ved domstolene er bl.a. beskrevet af Bernhard Gormard, Civilprocessen, 5. udgave (2000), s. 488 f. Det anføres bl.a.:

'Det er Rpl's mening, at retten frit skal skønne over parter og vidners troværdighed og over vægten (sandsynlighedsværdien) i øvrigt af beviserne i sagen og ikke som efter den legaliserede (regelbundne) bevisbedømmelse, som tidligere var foreskrevet, navnlig i DL 1-13-15 til 22, være bundet af regler

om, at nogle beviser er tilstrækkelige og andre betydningsløse. Retten var efter Danske Lov i princippet bundet til at lægge en forklaring afgivet af to overensstemmende, habile vidner til grund, uanset om forklaringen havde sandsynligheden for sig, jfr. 1-13-1, og retten var afskåret fra at tage hensyn til forklaringer fra et enkelt vidne, fra inhabile (partiske) vidner og fra at lade parterne selv afgive forklaringer under en indenretlig afhøring. Retten har bedre mulighed for at finde frem til sandheden, mente fædrene til Rpl, når al bevisførelse, som kan være af betydning for sagen, er tilladt, og dommeren ubundet af lovregler frit skønner over bevisernes vægt.'

Se også Eva Smith mfl., Straffeprocessen, 2. udgave (2008), s. 680 f.

Til brug for vurderingen af troværdigheden af et (vidne)udsagn er der ikke noget til hinder for at der indhentes en personvurdering af vidnet fra en relevant fagperson. En sådan vurdering af et vidnes troværdighed generelt betyder naturligvis ikke at man kan undlade at afhøre vidnet og undlade at lægge vægt på de øvrige omstændigheder der indgår i troværdighedsvurderingen, herunder sagens beviser i øvrigt. I W.E. von Eyben, Bevis (1986), kan man bl.a. s. 131 f læse om personvurderinger til brug for en vurdering af et vidnes troværdighed og s. 150 ff om oplysninger der kan indgå ved vurderingen af om en person er troværdig eller utroværdig.

Der er ikke hjemmel i lovgivningen til at kommunen på baggrund af diagnosen infantil autisme kan tilsidesætte de almindelige principper om fri bevisbedømmelse, herunder at der i det hele taget skal foretages en bevisbedømmelse. Selv hvis kommunen havde indhentet lægelige udtalelser om den 13-årige drengs diagnoses betydning for drengens troværdighed, ville sådanne udtalelser alene indgå som en del af beviset i sagen.

Det er på den baggrund at kommunens udtalelser om den bevismæssige betydning af diagnosen infantil autisme giver mig anledning til betænkeligheder.

2. (X) Kommunes vurdering af fremtidige stillingsansøgninger fra (A)

Da kommunen efter min opfattelse ikke havde et tilstrækkeligt grundlag for at afskedige (A), er det også fortsat min opfattelse at det vil være kritisabelt hvis kommunen inddrager det påberåbte forhold ved fremtidige stillingsansøgninger fra (A).

3. Sammenfattende

Jeg mener ikke at (X) Kommune havde et tilstrækkeligt grundlag for at miste tilliden til (A), og at det derfor er kritisabelt at kommunen afskedigede ham

med den begrundelse. Jeg mener derfor også at (X) Kommune ved vurderingen af fremtidige stillingsansøgninger fra (A) er afskåret fra at inddrage forholdet omkring tillid som et kriterium ved afvejningen af om han kan ansættes inden for børneområdet.

Desuden har jeg bemærket at kommunens udtalelse af 20. april 2009 om den bevismæssige betydning af diagnosen infantil autisme giver mig anledning til betænkeligheder.

Jeg har gjort (X) Kommune bekendt med min opfattelse og foretager mig herefter ikke mere i sagen.”